

Списанието излиза дваждъ: на 1 и 20, а притурката — веднѣждъ: на 10 число всѣки мѣсецъ
ДИРЕКТОРКА: **ТЕОДОРА Г. НОЕВА**

Съдържание:

Важно извѣстие. — Нека бждемъ щастливи. — Кога е причината на ревността (завистта) въ супружеството. — Женско движение въ Франция. — Снѣтъ. — Ожидание на малки дѣца. — Военачалница Booth. — Сингъ на природата. — «Зави ли се свѣтъ». — Разли. — Обявления.

Важно извѣстие!

Дирекцията ни, като има прѣдъ видъ, да си очисти вече веднѣждъ за винаги смѣтките съ всичките си стари и нови абонати, рѣшила се, щото до 31-й Декемврий т. г. да бждатъ събрани до стотинка всичките абонamenti. Затова умолява всички тия, на които ще се прѣставятъ до тая дата включително, било отъ агента ни, г. Т. В. Абаджиевъ, било отъ телеграфо-пощенските въ разнитѣ градове станции, надлѣжнитѣ за събиране абонатнитѣ квитанции, да побързатъ и си внесатъ абонамента при първо поискание,

а ония до който не ще свари да събере по горния начинъ, сами да внесатъ абонамента си направо въ Дирекцията, защото и безъ това Дирекцията ни доста ги е чакала до сега.

При това явява се на всички, че отъ нова година списанието ни ще се испраща само до ония отъ абонатитѣ ни, които ще сж си внесли всичкия абонаментъ до края на текущата година, защото Дирекцията ни твърдо е вече рѣшена и прѣпочита да има по-малко абонати, нѣ редовни платци, отколкото много, нѣ нередовни платци, съ което нѣщо тя се прѣтоварва съ много бесполезна и излишна работа, а пъкъ и много се прѣпятствува на редовното излизание на списанието.

Нека бъдемъ щастливи.

Да бъдемъ щастливи е наша цѣль и наша длъжностъ; нъ туй щастие не се състои само, както си нѣкой въображава, въ едно египетично и настояще наслаждение, нъ често въ пожъртувание на туй наслаждение за бъдеще щастие и въ пожъртувание на себе си за ближния си, за общото добро, което е съгласно съ Божиата воля и неговата всеобща любовь. Нравствения законъ ни учи, че не ни е позволено да бъдемъ щастливи за смѣтка на другото, кого-да-е. Да иска нѣкой да дъде щастливъ, въпрѣки длъжността, да иска нѣкой да обича, прѣкъсвайки други връзки, прѣчупвайки други сърдца, значи, да си приготвява той въ дѣйствиелното щастие единъ источникъ на скърби и неприятности; това значи, да се развали хармонията, която се състои въ пожъртуването всичко за общото добро, което, като е по волята божия, трѣбва да ни се види еднакво драгоценно съ нашето.

Помежду собственото си щастие и онуй на другитѣ, казва Стюартъ Милъ, всѣки единъ трѣбва да е строго беспристрастенъ, както нѣкой незаинтересованъ зритель. А Конфуций казвалъ прѣди двѣхиляди и четиристотинъ години: «Необикновенъ човѣкъ е той, който показва еднаква къмъ всички благосклонность.» Той свършенъ редъ на работитѣ ний считаме за единъ неосъществимъ идеалъ тукъ-долу, защото тоя аккордъ е самото небе. Нъ длъжни сме да се стрѣмимъ къмъ него: Щастieto, длъжността и любовта, така разбрани, съставляватъ всичкото учение на мъдрѣцитѣ и всичката тайна на Бога.

Единъ твърдъ духовитъ и твърдъ чувствителенъ мислителъ е казалъ нѣкъдѣ: «Притежающий истинското щастие, искренната радость човѣкъ е достигналъ на по-свършенното си душевно положение. Милостта не е допълнена, освѣтъ въ радостта.» Щастieto, човѣшкото свършенство се състои въ хармонията на вкуса, принципитѣ, всички вътрѣшенъ животъ, заедно съ външната съвкупность на съществованието. Едно голѣмо число философи и християнски мислителъ сж достигнали до туй заключение. Нъ колко рѣдка е тая хармония! Сърдцето може да обича доброто; духътъ може да се въздига до небото, нъ браката ни се влѣ-

кхтъ по земята, безъ да може животътъ ни да осъществи едно само желание на душата.

Много нарѣдко може нѣкой да сполучи въ младостта си тоя видъ спокойственое щастие, каквото сме го описали по-горѣ. То е резултатъ отъ опитъ, благотърпеливость, душевна възвишенность; то е триумфътъ подиръ битката. Трѣбва да се прѣкаратъ много бурни, за да се достигне до спасителния брѣгъ. Въ младитѣ години, животъ и неблагоприятни нѣжности съ своитѣ отсѣявания и меланхолии! въ младитѣ години великитѣ надежди и разпаленитѣ борби! Нека ги носимъ въ сърдцето си тия млади борци, дѣцата си, братията си, приятелитѣ си, нека ги обичаме; нека бдимъ надъ тѣхъ. Малко истински радости, които тѣ ще почувствува, успѣхитѣ имъ, любовта имъ ще бъдѣтъ отплатени съ толкова сълзи, съ оскръблениа и трудна работа! Тѣ не знаѣтъ съ своитѣ хубави свѣтли очи, свои червендалести шаръ, своя лекъ кракъ, свое великодушно сърдце, не знаѣтъ че бъдещето ще имъ причини горчиви сълзи, жестоки измами. Илюзията е било, което опитътъ само може да раскрие. Тя е нужна при първитѣ стѣпки въ живота, когато сърдцето не е достатъчно силно, за да прѣнесе дѣйствителността. Така зората се показва засмѣна на деня, който ще се свърши въ мъгла на полетата, които бурята ще оголи надвечеръ отъ тѣхнитѣ богатства и тѣхната хубость.

Нъ сърдцето, както и природата, може да зацѣвне отново подиръ бурята; всѣко врѣме на годината носи плодетѣ си и вижда да се възражда една надежда. Не трѣбва, прочее, да се отчайваме, нъ да искаме да бъдемъ щастливи! Волята е началото на щастieto; тя, именно, ни липсува повечето пъти: нека ѝ обработимъ като една сила, която работейки заедно съ Бога, води ни къмъ щастieto чрѣзъ туй свършенство, което е въздигната на душата ни.

При това, свършваме си настоящата статия съ слѣдующитѣ думи на единъ ученъ мъжъ: «Да, всичко може да се прѣнася, всичко да се освѣтли; всичко въ сърдцето и въ живота може да се промѣни чрѣзъ молитвата и работата».

Еашата баба.

Коя е причината на ревността (завистьта) въ супружеството.

Както въ бурна нощъ всичкитѣ природни стихии се дигатъ една противъ друга и грозятъ страшни избухвания, така и сърдцето е бурно, като се измъчва отъ чувството на завистьта. Нѣма да приведемъ тукъ за примѣръ Шекспировия Отелло, за да го прѣдставимъ ослѣпенъ отъ тая необмислена страсть и напанающъ една беззащитна, невинна и кротка жена, нито пъкъ ще кажемъ нѣщо за бесчеловѣчната и дѣтоубийцата Медея, която толкова безжалостно си удовлетвори страстьта. Отбѣгваме отъ да пемислимъ жѣртвитѣ на тая страшна страсть, която принесе изобиліе матеріалъ на трагедіята и на драмата, за да се ограничимъ въ издирването причинитѣ на ревността и завистьта, тъй като и въ наше врѣме още тя съставлява най-опаснитѣ бездни на супружеското щастіе.

Обикновено, първитѣ облаци, покривающі хубавото небе на младоженцитѣ, се появяватъ поради една феноменална усмивка или поради единъ прѣтълкуванъ погледъ, или пъкъ поради пѣкой неумѣстенъ и безврѣмененъ комплиментъ. Колко пъти тоя пръвъ облакъ се продължава чрѣзъ една постоянна мъгла, а най-послѣ се послѣдва и отъ грѣмотевица, която умъртвява въ самото си пораждение още супружеската вѣра и любовь. Майкитѣ обикновено казватъ: *Той е така ревнивъ, защото та обича, или тя е така ревнива, защото го обича.* А момата, въображающа се чрѣзъ тая необоримъ принципъ, опитва да тури граница на всѣки навикъ, всѣко чувство, всѣка слабостъ, а понекога и всѣки недостатѣкъ на мъжа си. Мъжътъ противостоѣва на туй налагано нему, подъ прѣдлогъ на любовь, мъченичество, отъ което произлизатъ неприятни сцени, сълзи и тѣмъ подобни работи.

Или дали туй народно говореніе и вѣрваніе: тоя или тя е ревнивъ или ревнива, понеже обича, е дѣйствително? А любовьта, туй най-благородно и най-почтенно въ супружеството чувство, служи за причина на такъва ниска страсть! Какво общо може да има между ревността, завистьта, която прѣдилага голѣма доза отъ егоизмъ и любовьта, олицетворяюща самопожертвованіето! Какво общо може да има между завистьта, която отрича всѣко нравственнo начало, всѣко оцѣненіе, почетъ и довѣрпе, и любовьта, истинска, почивающа надъ здрави нравственни начала, надъ безмѣрно оцѣняване, почетъ и довѣрпе!

Жената, която признава у друга жена нравственната сила и добродѣлитѣ, съ които тя може да привлече вниманіето на съпруга ѝ, недовѣжда нищожноста си и своеволно непада отъ онай нравственна висота, до която се е дигнала любовьта и бракътъ. Има, навѣрно, едно похвално за благородно съревнование чувство, пропеходяще отъ онуй естествено недовѣрпе къмъ личното ни достойнство, къмъ прѣимущества, добродѣлитѣ и естественнитѣ ни способности, недовѣрпе, което налага къмъ усѣвършенстваніе и подражаваніе; нѣ това чувство винаги се крие въ дълбочинитѣ на душата ни, това чувство облагородява

сърдцето ни. Чрѣзъ чего се съединяватъ и усѣвършенствуватъ у насъ всичкитѣ прѣимущества, които възлюбеното лице може да пожелае у друга жена. Недѣйте, прочее, смѣсва онуй тиранскo чувство, което въоружава съ бичъ рѣцѣтъ на чернитѣ харемски свухи — гдѣто зависть, нѣ нито любовьта си има мѣстото — съ онуй благородното на честолюбието и самопожертвованіето. Нека оставимъ тиранитѣ да задавятъ въ дълбочинитѣ на океанитѣ своитѣ любовници, нека оставимъ варваритѣ да си възлагатъ грижата за супружеската вѣра на плащани рѣцѣ, а нека безгрижни и доволни си почиваме надъ чувствата на оногово, който своеволно и въ пълно съзнаніе на дължноститѣ и достоинството ни е свързалъ участъта и бѣдѣето си съ нашето щастіе.

К. Печенова.

Женско движение въ Франция.

(корреспонденция отъ Парижъ.)

Извѣстно е на читателитѣ на «Ж. Свѣтъ» че миналата година още Парламентътъ въ Франция зе да се занимава съ женския въпросъ. Тая година женското движение въ Европа, а особено въ Франция, порасна още повече: прѣзъ теченіето на годината се държаша, както знайтъ читателитѣ на, «Ж. Свѣтъ» два конгреса, единъ въ Парижъ и другъ въ Берлинъ; дружества се съставиха, имѣющи за цѣль принечелване, колкото се може, повече права за жената. Така на послѣдѣкъ се основа въ Парижъ едно такова женско дружество, което, по ръководящитѣ дѣлата му личности, види се да е прѣдначено да принесе голѣми, важни и истински услуги за женския свѣтъ. Тия личности сѣ донесата d'Uzès и госпожитѣ Sarah Monod и Jeanne E. Schmahl. Тия три жени издадохъ въ името на основаното отъ тѣхъ дружество единъ апелъ къмъ всички опии, които искатъ за жената право да служи като свидѣтель въ всичко дѣла, гдѣто е прѣдвидено това за мъжа, а за омъжената жена правото да си получава тя сама заплатата за работата си и располага съ неѣж както ще. Тоя апелъ се придружава и отъ единъ уставъ на реченото дружество, отъ който ние цитираме тукъ нѣколко интересни членове: Чл. 1-й. *Цѣль:* Основа се въ Франция едно Дружество отъ личности, които искатъ за жената правото да служи за свидѣтель въ всичкитѣ дѣла, гдѣто е прѣдвидено това за мъжа, а за омъжената жена правото да си получава тя сама заплатата за работата си и да располага съ неѣж както ще. — Чл. 2-й. *Име:* Това дружество ще се нарече „Прѣдвзвѣстница“ и ще има за амблема изгрѣвающето задъ единъ достижениъ хълмъ слѣнце. — Чл. 3-й. *Членове:* За да бѣде пѣкой членъ на това дружество трѣбва: да одобрѣва цѣльта, която Дружеството желае да си достигне; да бѣде приетъ отъ комитета; да плаща единъ годишенъ вносъ не по-малко отъ петъ франка. — Чл. 6-й. *Слѣбенъ статутъ:* *Прѣдвзвѣстницата*, имѣюща за цѣль промѣненіето и отмѣненіето на законитѣ, противни на женската свобода, е длѣжна да си състави

единъ свѣтъ, компетентенъ да покаже, какви мѣрки трѣбва да се вземжтъ, и да редактира законо-проекти-тъ, които ще има да се прѣдложжтъ на законодателитѣ. — Чл. 8-й. *Растурвание*: Дружество ще се растури слѣдъ придобиванieto правата, искани въ първия членъ на настоящия уставъ. Въ това врѣме членовѣтъ, които сж съдѣйствували въ припечелването на реченитѣ права, ще се събержтъ, за да рѣшжтъ, дали не ще има нужда да се прѣдприеме нѣщо ново за жената. — Както виждатъ читателкитѣ ни тоя уставъ има нѣкаква оригиналностъ, а въ сжщо врѣме и не излиза извънъ границитѣ на благоразумието и справедливостъта, като е тѣй ограниченъ въ исканията си — реформи, на които по-важната частъ е вотирана вече въ минжлогодишната сесия на французката камара, въ за-сѣтанieto ѝ на 27 Февруарий 1896 год.

* * *

Казахме по-горѣ, че горѣпоменжтото ново съставено дружество, имѣюще въ главѣ жени, каквито сж дюцесата d'Uzès и госпожитѣ Сара Моно и Жанна Шмалъ, навѣрно ще напаса побѣда въ борбата, която си е прѣдприело. И дѣйствително, за да разбере всѣки това, достатъчно е, мислимъ, да дадемъ твърдѣ вкратцѣ на читателитѣ си нѣколко свѣдѣния за тия жени, основателки на поменжтото отъ голѣма важностъ женско дружество. Първо, дюцесата d'Uzès не само чрѣзъ своя талантъ толкова въ писателството, колкото и въ живописството, нъ и чрѣзъ богатството си, както и чрѣзъ познанието си съ високо-поставени личности ще спомогне не малко въ благоприятното разрѣшенне въпроса за женитѣ, нѣкои точки отъ които само има да се внесжтъ въ тѣзгодишната сесия на французския парламентъ. — Второ, госпожата Моно принадлежи къмъ едно отъ по-извѣстнитѣ и знатнитѣ фамилии въ Франция. Падарена съ единъ серпозенъ и зрѣлъ умъ, тя се располага съ голѣма репутация въ своята срѣда; тя винаги е била свѣтвана върху задачитѣ що се касажтъ до жената, до нейната положенie, до достоинството на живота ѝ до разширеннето рольта ѝ. — Третьо, най-послѣ, госпожа Schmahl е отъ английско потекло и родомъ отъ Лондонъ (1846 г.) Тя била една отъ първитѣ жени, които почнали да учжтъ медицината първомъ въ Единбургъ, а послѣ въ Франция, гдѣто и се тя омжжила за единъ французинъ, прѣди да си свърши наукитѣ а отъ тогава се е посветила на женското дѣло, за което и основала едноименния съ горѣпоменжтото новоосновано дружество журналъ «*Avant-Courrière*».

* * *

Ето миѣнието, по случай на основанието новото женско дружество въ Франция, на г-жа Schmahl, първата и главната инициаторка на това дѣло, което миѣние тя изказала на одного отъ редакторитѣ на единъ отъ по-главнитѣ Парижски вѣстници.

— Помислили сме, че дойде вече врѣмето, штоо всичкитѣ жени отъ каква-да-е класа да се покажжтъ съединени и солидарни помежду си, до колкото се ка-

сае да нѣкои тѣхни искания, които не можжтъ се окачестви за безразсѣдни и неправедливо. Програмата ни е, мислж, доста ясна: тя е, добрѣ опрѣделена. Така, знае поне нѣкой на кждѣ отива и какво иска. Достатъчно е, че всичкитѣ добри воли се срѣщатъ, безъ да бжджтъ заблудени.

— Мислите ли да се ограничите съ осжществуванието на тия реформи само?

— Не, нъ ония, които ще можжтъ да се удовлетворжтъ съ тоя резултатъ само, ще бжджтъ свободни да се оттеглжтъ.

— Тогава то значи да си прѣдопрѣдѣляте за дружеството една много кратка, ефемерна трайностъ.

О! господине, вие пмате за дѣятелността на хората, прѣдзначени въ осжществуване реформа, една добра идея която, обаче, практиката почти не оправдава. Нъ иска ми се да вѣрвамъ, че назначенный срокъ е късъ. Толкова сили ще бжджтъ съединени тоя пътъ за побѣдата! . . . .

В. М.

Сънътъ.

Сънътъ — казва Шекспиръ е сладката смъртъ на ежедневиия животъ, животворещото клпанье слѣдъ утежнителна работа, балсамътъ на угнѣтената душа и, най-сетнѣ, най-хранителното ястие въ пиршеството на живота.

Сънътъ има такова значение за мозъка, каквото има спокойствието за мускулитѣ на тѣлото. Невъзможно е человекъ да прѣнебрѣгне този периодически законъ, който налага, штоо всѣкой органъ, слѣдъ една работа, да прѣкасе своето дѣяние и да отпочини съ-размѣрно съ извършенната отъ него работа. Ако умората е голѣма, то службата на уморяющитѣ се органи се растроява и по този начинъ се явява болѣстъта, мисцитѣ се извъртяватъ, а мозъкътъ е изложенъ на възпаление. Ето защо страдатъ отъ мозъчна трѣсна най-често духовититѣ дѣца, вслѣдствие на което паметъта имъ страда.

Сънътъ е толкова налагаема нужда, колкото е такава гладътъ и жаждата. Чудно е, какъ тия послѣдни сполучавали да отнематъ съня. Римлянитѣ наложжи това жестото мжчение на Персея, послѣдния Македонски царъ, а Картагенянитѣ отрѣзали клепачитѣ на очитѣ отъ Риула, за да не му даджтъ възможността да спи. При гонението на протестантитѣ, въ врѣме на Лудовика VII, най-обыкновенното мжчение било лишаванieto отъ сънъ, както споменува за това Michelet

А кое е най-угодното за спанье врѣме? Една германска пословица казва: «Единъ часъ сънъ прѣди полунощъ съотвѣствува съ два на сутренята». А Hufferland прибавя: «Человекъ никога другъ нжтъ не се наслаждава отъ цѣлостъта и свършенството на осжществуванието си, както въ прѣкрасната сутринъ, слѣдъ спокойния и успокоителния сънъ. Онзи, който не умѣе да се ползува отъ тая скжпа минута, губи и младостъта и живота си». И дѣйствително, нощниятъ сънъ

успокоява и животворява певече тѣлото, нежали онзи на деня

Живописецътъ Girodet, като се е занимавалъ повече поща, поврѣдилъ си живота и се лишилъ отъ него прѣждевременно. По сжщата причина и астронома Lascaille умрѣлъ на четиридесетъ и деветъ години.

Прѣдпочително е да се лѣга къмъ дѣсната страна, отколкото къмъ лѣвата. Единъ Малдебургски лѣкаръ, който умрѣлъ на сто и деветъ години, отдавалъ причината на дългоденството си на това, гдѣто лѣгалъ всекога съ главата къмъ сѣверъ. Той мислѣлъ, че това положение е най-сгодното за направлението на магнитнитѣ течения, които увѣличаватъ дѣйствието на жизненното начало. Този оригиналенъ чловѣкъ ималъ, и слѣдъ смърта си, много послѣдователи.

M. Délaunay, като се е занимавалъ съ влиянието на положението на тѣлото чрѣзъ време на спаньето, дошелъ до заключение, че съипщата сж материялистически, когато се лѣга на гърба, остроумни, когато се лѣга на лѣвата страна, и отвлѣчени, когато се лѣга на дѣсната страна.

Тѣзи наблюдения показали че врѣвѣобращението и храненето на разнитѣ части на мозъка прѣдизвикатъ дѣйствието на съответствующитѣ части на този органъ.

Невъзможно е да се опрѣдели въобще продължителността на врѣмето за сънъ, защото то зависи отъ разнитѣ случаи, индивидуумитѣ и пр. Lascérède спѣне четири часа само на едно депонощне а игумена Santeuil четиринадесетъ часа. Училището на Salerne опрѣдѣля осемъ часа почивка безъ разлика на възраст и полъ. Ставайте въ шестъ часа, храняйте се въ десетъ и ще живеете десетъ пѣти повече, казва посвѣтото на това училището изречение.

Сънътъ трѣбва да е по дълъгъ за маловъзрастнитѣ. За това бозаничетата нищо друго не вършатъ освѣнъ да спѣятъ и сучатъ. Дѣтето посвѣтѣва половината отъ сжществуванието си въ почивка, момчето едната трета часть, а старецътъ си по-малко. Отъ това произхожда изречението: «бодрующа младостъ и спѣща старостъ, признаци на смъртъта».

Прѣзъ юношеската възраст осемъ часа сънъ за момитѣ и десетъ за момичетата сж достатѣчни. А хигиеническитѣ правила изискатъ, щото рано да се лѣга и рано да се става; защото, по такъвъ начинъ, се варди здравьето, а когато сме здрави можемъ да бждемъ и богати и мѣдри.

Елена Уйтвска, лекарка.

Оглѣдване на малки дѣца.

За лѣкитѣ болѣсти на дѣцата, както и за онзи които оздравятъ, достатѣчни сж само нѣкои свѣти. Прѣдъ малкитѣ болни, никога не трѣбва да се говори за лѣкарства, диагнози на лѣгари или за симптомитѣ на болѣстѣта, защото малкитѣ хващатъ ясни нѣкои фрази и отъ тѣхъ съставляватъ цѣли страшилища, които често влияятъ злѣ на болния. Когато малкитѣ

сж болни, некатъ постоянно да нижатъ, тогава една слаба лемонада е достатѣчна да огъсне жаждата. Много е врѣдително за болнитѣ окончателното отказване на каквото да е отъ страна на майката или оглѣдвачката.

Общо правило. Дѣцата се увличатъ повече отъ нѣща, които ги виждатъ нерали отъ нѣща, които ги вкасяватъ. Фантазията у тѣхъ е развита и когато сж болни. Дѣцата усѣщатъ отвращение за онзи нѣща, на които промѣняватъ мѣстото или името.

Ако дѣтето откаже да пие чай си, въ който сме канижали крѣвъ отъ мѣсо, или супата си въ която сме прибавили желтака на янето, щето убѣдимъ да го пие, ако измѣнимъ начина на пиенето чрѣзъ смучанне посредствомъ масуръ или чрѣзъ другъ единъ новъ способъ.

Не е трудно да се изнамерятъ за дѣцата подобни нови способности, чрѣзъ които дѣтето ще се излъжи и ще пие чай си или каквото и да е.

Расправянето на нѣкоя исторѣйка сжщо ще може способствува, щото дѣтето да пие или да яде онава което трѣбва. При това добръ е въ таква случаи, ястнето да се поднася съ добри, чисти и красиви сафетки и други, които дѣтето не ги е видѣло когато е било здраво.

Dr Névo.

Военачалницата Booth.

Жена, военачалница, млада красива, остроумна и ораторка! Ето качества, отъ които даже мнозина мѣжъе военачалници се лишаваатъ. Военачалница, управляюща сжщписка войска, състояща отъ хиляди мѣжъе, женѣ съ своитѣ си генерали, ротни командири, унтеръ-офицери; съ особено свое име, дисциплина; особенни начала и военна программа.

Военачалница, едвамъ двасетъ и осемъ години, които участвувала въ много сражения и излъзала побѣдителка, безъ при това да не е сжщевременно и майка на три малки и красиви дѣца и обичлива съруга на младия ѝ мѣжъ полковника Clibborn.

Войската на военачалницата Booth носи велико и международно название, название обичливо отъ цѣлото чловѣчество: «Спасителна войска» като отговаря напълно на названието си. Тя има сжщата оная програма, сжщата цѣль, сжщото прѣдназначенне, което имахъ и състоящитѣ отъ бѣдни и нищожни хора войска, управляюща отъ Божия Спѣтъ.

Тази войска обявява война противъ всекакви злини, противъ всекиго онеправдающъ бѣдни, противъ всекиго не почитающъ началата на Евангелието и християнската религия. Подъ своитѣ си знамена приема безъ разлика всекиго, който би се сражавалъ за доброто като имъ раздава еднакви права и длѣжности безъ да се взема прѣдъ видъ богатъ ли е той, бѣденъ ли, знаменитъ или нищоженъ.

«Спасителната войска» е съставена прѣди тридесетъ години отъ бабалѣжа на военачалницата Booth, когато замѣсти снаха му днесъ.

Военачалницата Booth е Англичанка. Въ всичкитѣ градове въ Англия, «Спасителната войска» брои дружи-

ни, роти или взводове, както и въ най-главнитѣ градове въ Америка. Военачалницата сжщеврѣменно е религиозна пастерка на армията, и присѣтствува на религиознитѣобряди като благославя, жепдби, крѣщения и пр. Генералитѣ или другитѣ началници въ разнитѣ мѣста, иматъ сжщитѣ съ неѣж права.

Военачалницата Booth, както всичкитѣ офицери на тази войска иматъ еднаква форма отъ тъмноспиненъ цвѣтъ и сламенна черна шапка съ тъмносини панделки.

Мажетѣ носѣтъ сжщо тъмноспино облѣкло почти еднакво съ онова на дѣйствующата войска.

Нито военачалницата Booth но нито послѣдователитѣ ѣ могатъ да носѣтъ въ кой да сезонъ на годината друга форма отъ опрѣделената.

Членоветѣ на «спасителната войска» сж длѣжни да даватъ своята сиѣ помощ на всичкитѣ [злостастни безъ разлика на народностъ и въ кое да е врѣме или случай. Тѣ не отетѣиватъ, нито прѣдъ свартелницето на пияницата или злодѣеца. Гдѣто и да се намира жѣртвата, «Спасителната войска» е длѣжна да притече на помощъ. Когато опасността е голѣма и сплитѣ на тоя войска сж малки, тогава почватъ да свирѣтъ трабачитѣ, цѣла трѣвога се произвежда въ града и всички типчатъ да влизѣтъ подъ командата на тая войска. Щомъ обаче опасността мине, всѣкий вече си разотива на своитѣ си занаятия.

Ведѣжжъ въ годината военачалницата пѣтешествува съ свой сиѣ щабъ. Въ своето сиѣ пѣтешествие, военачалницата дѣржи нѣколко бѣседы, гдѣто тя съ своето сиѣ краснорѣчие привлича много хора къмъ тази войска. Между своитѣ сиѣ членове се броѣтъ мнозина: богати, висши чиновници, церковни началници, работници и всѣкакви хора, които на драго сѣрдце принасиѣтъ лѣтната си за достиганне гонимата цѣль отъ «Спасителна войска».

(Прѣводъ).

Синътъ на природата.

Гората бѣше неговото царство. Той тамъ бѣше порасѣлжлъ отъ малтъжъ съ овцѣтъ и затова неговитѣ познания не се простирахъ по-нататѣжъ. Майка той сѣвсѣмъ не познаваше: отъ нѣколко години пасамъ бѣше останжлъ въ гората като овчаръ самъ, сиракъ, лишень отъ всичко. Но не! той не бѣше сиракъ; той не бѣше лишень отъ нищо, изолиранъ отъ никого. Природата бѣше неговата майка. Тя се грижеше за него денъ и нощъ, ту като го сгрѣваше съ лазурнитѣ лѣчи на слънцето, ту като го кѣжѣше до кости съ дѣждоветѣ си, ту като го нецѣряваше отъ случайнитѣ му нерасположѣния съ своята красота, привлекателность, чѣстъ въздухъ и бисврата си и студена балканска вода. Ето кой наглѣдваше туй малко овчарче, кой се грижеше за неговото възпитанне и развитиѣ. За това пѣжъ той благодарѣше прѣдъ своята майка-природа и за нѣго всичкитѣ околности, високи и сѣвичести дѣрвеса, вадѣжкитѣ, моравата, вѣтроветѣ, слънцето, мѣсечината, съ една рѣчь, всичкитѣ стихии, вкупомъ зети, не сѣставлявахъ нѣщо чуждо, нѣщо случайно нѣ стихии,

не подчиняющитѣ се на никои природни закони, които бѣхъ неговѣ покровители, неговѣ наставници, укоряющѣ или хваляющѣ го.

Иъ той не бѣше само подчиненъ на своята сиѣ майка природа и слѣбъ нейнъ покоренъ робъ. Имаше и той своитѣ подчинени, надъ които се грижеше, съ които се караше, като възпитаваше, хранѣше, наглѣдваше. Тѣ бѣхъ овцѣтъ и двѣтъ му кучета Арапъ и Бѣлка.

— Ти, Арапе, сиѣ не исполни добръ обязанноститѣ си, му казваше сѣрдито. Защото, когато обиколѣхъ овцѣтъ, твоята позиция не бѣше добра. За това днесъ нѣма да ядешъ. Хей, ти тамъ, хромѣй дѣяволе! викаше той на нѣкоя овца, кѣдѣ се отѣпвашъ въ гората? И той тѣртѣше подиръ неѣж съ хули, като неспирваше нѣколко пѣти. Нѣкой пѣжъ пѣжъ, доволенъ отъ своитѣ починени, той сѣдѣше подъ сѣвиката на нѣкое дѣрво и си надуваше най-мелодично кавала. Ехъ че тогава той, пѣленъ съ ентусизмъ се зачервѣше, надуваше и си поглѣдваше наоколо, нѣ не виждаше никого, освѣнъ Арапа и Бѣлката, сѣднали и тѣ отъ ентусизмъ на заднитѣ си крака. Той тогава самодоволенъ почваше да свирѣ нѣщо по-мелодично по-меланхолично, нѣ нѣмаше никое чѣловѣческо сжщество да му се наслаждава отъ тѣи мелодии. Птичетата сѣгисъ тогисъ расцѣпвахъ въздуха съ чѣруликанѣя, или пѣжъ нѣкоя надмѣнна птица кацижла на нѣкое дѣрво искаше да се прѣдварва съ него по музиката. Той тогава спираше свирѣнето си и се услѣшваше въ чѣруликанѣето на птичето. Слѣдъ това почваше и той, като че искаше да го надминѣ. Иъ между неговитѣ пѣсени и ония на птичетата имаше голѣма разлика: неговитѣ пѣсени бѣхъ, найвин естествени, безъ никаква меланхолия или страсть, когато на птичетата бѣхъ ту весели, ту меланхолични, ту страстни, ту жалостни. При чѣруликанѣето на тѣи пѣсени той усѣщаше едно неизвѣстно нему чувство, една сладка и приятна скѣрбъ. Защото той, като синъ на природата, не познаваше никаква скѣрбъ. Само смѣртѣта на баща си малко и тъмно-помѣше, друга скѣрбъ не познаваше. За това неговитѣ пѣсени не бѣхъ лирически, той не скѣрѣше за изгубеното или недостижимото нѣщо, той, съ една рѣчь, пѣмаше никакво желанне, което да го скѣрѣше, нѣ всичко у него бѣше, както казахме, природно, найвно достижимо. Ето защо той усѣщаше едно особено чувство при чѣруликанѣето на птичетата, нѣщо любовно или жалостно, нѣ не разѣбраше причината на туй чувство. И така днитѣ единъ слѣдъ другъ минувахъ, безъ да иматъ нѣкаква разлика помежду си, или другояче казано, всичкитѣ дни вкупомъ взети, сѣставлявахъ за него единъ и сжщъ денъ, минавайки неусѣтно, щастливо. Иъ отъ туй щастие той пѣмаше понятие. Трѣбваше една промѣна въ живота му, нѣкоя вѣишна намѣса въ неговѣи животъ, нѣщо скѣрбно или радостно, за да оцѣни щастнето си и сѣзнае неговото достойнство. И този случай не загисѣ да се прѣдстави.

Въ мацдрата за зимуване на овцѣтъ младото овчарче не бѣше видѣло до онова врѣме никое освѣнъ, двѣ лица, съ които даже не бѣше си размѣнило пове-

че отъ нѣкой краткъ разговоръ, отпосащъ се до овцѣтъ. Случи се, обаче, едниъ день да види тамъ едно лице симпатично румяно. То му подаде нѣкои дрѣбни подарѣци и нѣколко червени яйца, като му каза: «Христосъ възкресе» Овчарѣтъ чакъ тогасъ усѣти, че него день билъ Великденъ, за което той нѣмаше хаберъ. Той знаеше Великденя отъ това, гдѣто му посяхъ червени яйца. Обаче, този пжтъ яйцата му се принесоха не отъ извѣстнитъ нему лица нъ отъ едно симпатично лице: отъ момчето на стопанина на овцѣтъ. То полюбопитствувало за овчарчето, което да е толкова годни при баща му и не само то, нъ никой отъ селото да не го познаватъ. Овчарчето при червенитъ яйца, червенината на конто, се отрази въ лицата имъ. Той си навѣде главата замисленъ и усѣти едно приятно нъ до сега неизвѣстно нему чувство. Овчарчето, като синъ на балканитъ, имаше една неизразима красота и привлекателностъ, нъ това знаехъ само окръжающитъ го стихии. А младото момиче колкото и да бѣше неопитно още, обаче то често пѣти бѣше чувало отъ по-възрастнитъ момчета за любовь и пр., нъ що е това нѣщо, не знаеше, защото до онова врѣме не бѣше усѣтило подобно чувство. При ненадѣйното срѣщане съ овчарчето то се обзе съ страхъ и почна да трѣпери, безъ да продума нѣщо. Тѣ нѣколко минути се спогледахъ така безъ ни най-малката дума да произнесахъ, когато наконѣцъ, овчарчето нарупи мълчанието, като каза:

— Азъ знаахъ да свиря на кавалъ. И този часъ измъкнахъ изъ носса кавала и почнахъ да свиря най-мелодично, най-симпатично. Неговата мелодия вече имаше сходство съ онѣзи на птичетата и вече той разбираше значението на тая мелодия. Околнитъ птичета, обаче, не захтеахъ да познаахъ гласа на извѣстни тѣмъ кавалъ, нъ днесъ тѣ чувахъ особена една мелодия, неизвѣстна до онова врѣме на овчарчето. Тѣ повърнахъ на неговата мелодия съ свой чуруликание и тѣ вече се разбирахъ. Какъ станъ че овчарчето се намѣрихъ съ момчето отдалечени нѣкакъ отъ стадото и прѣгърнати подъ едно сѣнчесто дърво! Арапъ и Бѣлка бѣха около тѣхъ на заднитъ крака, овцѣтъ блѣхъ най-весело, балканскій вѣтрецъ вѣеше надъ главитъ имъ най-миризиливо. Цѣлата природа, като че се оживотворяваше и земаше участие въ тѣхното наслаждение и радостъ. Нъ уви! радостъта ни колкото е по-голяма толкова е кратковрѣменна. Въ тази тѣхна унесена минута единъ грѣмливъ и остъръ гласъ събуди ги отъ този щастливъ сънъ, една груба и демоническа ржка грабнахъ момчето отъ коситъ му и го отвлече съ неувни и хули, като не забрави същеврѣменно да нанесе и нѣколко удара на смаяното овчарче, което надахъ гледаше на стапалото!

* *

Бѣше се изминало доста врѣме отъ горния сцена, овчарѣтъ продължаваше да пасе овцѣтъ въ сѣщото онова мѣсто. Обаче, у него бѣше станало една промѣна. За него вече природата не бѣше нѣщо тайно и случайно. Той намираше една свръска между себе си

и нежъ. Най-малкото измѣнение на природата, на окръжаващата естествена красота му произвеждахъ вече особено впечатление и то толкова силно, щото произвахахъ сърдцето му. Чуруликанията на птичетата му бѣха вече понятни и по-привлекателни. Отъ всичко това той пакъ се наслаждаваше, както и по напрѣдъ, но вече съзнателно. Той усѣщаше невидимото си съединение съ природата. За него вече нѣмаше тайно, и той вече не бѣше самъ, нъ обкруженъ съ фантастически сцени и небесни ангели. Той бѣше въ Едемъ. Той вече усѣщаше тайната на живота.

Ангелова Ангелка.

„Зави ми се свѣтъ“.

Прѣди нѣколко седмици се случихъ въ Българската Н. Банка, при Администраторѣтъ на Пшотечното Отдѣление, *и-из Визава*. Като се разговаряхме съ него по една работа, влѣзе една жена, и като му подаде едно писмо, тя съ въздишание прече слѣдующитъ думи:

„Припаднахъ ми вчера въ чаршията; зави ми се свѣтъ, и щѣхъ да падна въ срѣдъ пазаря. Не знаа нищо какъ се купува и гдѣ се купува. — И това ми подари Богъ“

Неинитъ думи привлѣкохъ вниманието ми, и азъ се завъртахъ да видѣхъ зашто бѣхъ гърбомъ къмъ вратата. Видѣхъ една госпожа облѣчена съ черно и доста загрижена и смутена. Г-нъ Администраторъ ѣхъ посрѣщнахъ доста учтиво, говори ѣ приятелски и насърчително като каза и тѣзи думи: „Да, госпожо, но сега ще трѣбва да ся учиниъ полена-лека;“ т. е. до сега не си се учила, кое какъ и гдѣ се купува и прочее, но сега е необходимо да се учиниъ на тѣзи нѣща.

Тѣзи случая произведе въ ума ми разни мисли върху домашния животъ, особенно у насъ. Мажетъ и женитъ, въобще, по насъ правѣтъ и тѣзи голѣма погрѣшка, че жената не отбира почти нищо отъ работитъ на мужа си. Какво има и гдѣ го има; кому колко има да дава и отъ кого колко има да зема — такива и други подобни въпроси се броѣтъ отъ повечето маже и жени като вънъ отъ женскитъ работи. При това, особно въ градоветъ, мнозина го броѣтъ унизително за женитъ имъ да излѣзватъ по чаршията да си купуватъ това и онова за въ къщи. Други, може би, сж пъкъ до толкось глупави, щото се боѣтъ че ако женитъ имъ излѣзатъ тѣй по тържището, то нѣкои може да ги ланне!

Всичко това е неразумна политика. Мажетъ трѣбва да порасправятъ на женитъ си за търговскитъ си работи, и да ги учатъ да купуватъ разни нѣща отъ тържището за у дома. И женитъ трѣбва да настояватъ да се учатъ тѣзи нѣща. Това е полѣзно и за мажпетъ, и за домоветъ въобще. Тогавъ на по-малко мажне и жени ще се *зависа сътъ*.

(Д. Приятель)

Разни.

* * По повод на *Възпитанието от няколко жени* списанието «домашен приятел» като искава своите възгледи по женския въпрос, въ заключение казва следното:

«Нека въ заключение кажемъ, че най-добрия начинъ за сполучване освобождението на жената е тя да се завземе за изпълнението на своята задача, за **въспитанието на чадата си**. Нищо друго няма да ѝ спасе, колкото и да вика. Прочее, вне български майки, обзрийте главното си внимание къмъ нравственното възпитание на рожбитъ си; запазете ги отъ зли пороци; запазете ги отъ лоши другари и другарки и отъ лоши и гнусни думи; не позволявайте имъ да кръстосватъ бездѣлно по улицитъ или другагдъ съ вироглави дѣтчури; прѣдпазвайте ги отъ всѣкаквъ грѣхъ, отъ лъжа кражба, винопийство, развратности, побойничества; учѣте ги на добродѣтелство, да правятъ добро на другитъ; насърчавайте ги да сѣ добри, послушни и трудолюбиви ученици и ученички у дома и въ училището; наставлявайте ги въ страхъ и любовь къмъ Бога; учѣте ги да почитатъ другитъ хора, особено по-старитъ и по-ученитъ отъ тѣхъ; учѣте ги на трудолюбие и на пестовност. По този начинъ вне най-добръ и най-сполучливо ще съдѣйствувате за освобождението на вашия полъ и на човѣчеството въобще. Тѣй възпитани чадата няма, и не могатъ да заработатъ и потѣгватъ женитъ си, майкитъ си и сестритъ си.

Като говоримъ тѣй, нѣкоп може да ни нарежатъ назадничави и неприятел на женитъ, но ние вършимъ това само *защото искрено желаемъ същиятъ и правилното*, а още и колкото е възможно по-бързото, освобождение на жената и на човѣчеството въобще, и защото сме твърдо убѣдени че горѣизложенитъ способъ е най-сполучливитъ за тѣзи желаемъ цѣль. Ние силно и въ всеуслишание твърдимъ, че до когато женитъ не обзриятъ главното си внимание за доброто уреждане на домоветъ си; до когато не се посветятъ главно за доброто възпитание на чадата си, като се постарѣтъ да ги прѣдпазватъ отъ разнитъ пороци и грубости; до когато току приказватъ за права и робство, и не разбиратъ че жената е министръ само на вътрѣшнитъ дѣла, на дома, а мжжтъ на външнитъ и президентъ министръ, споредъ както провидѣнието е прѣдпазначило, *до тогава жената няма да се освободи.*

* * *Няма вече старостъ*. Тайната на помладяването най сетнѣ се познава въ Нью-Йоркъ отъ Д-ра Cherichew!! Той е взелъ единъ много старъ човѣкъ и единъ младъ, които ги подвързалъ отъ едната имъ ржа, слѣдъ като отиѣлъ грижливо кожата, така щото циркуляцията на кръвта да бѣде обща и на двамата.

Не се минали много врѣме и о чудо!! старика се помладялъ а младия, нѣкакъ остарялъ! Сега той смѣталъ да ги отдѣли пъкъ чрѣзъ една операция, защото тѣзи двама същества биле съединени вече: раната била зараснала. Не остава вече друго освѣнъ, старци блѣдни нагърбени съ набръчкано лице но богати, да откупуватъ съ своето си богатство младостта и силата на нѣкой юнакъ, щомъ той прѣдпочита старостта съ богатството нежали младостта съ бѣдността.

* * Въ Нью-Йоркъ съществува едно дружество, на което цѣльта е спасяването на дѣвоичкитъ отъ развратъ. Прѣди нѣколко дни прѣдседателката на това дружество г-жа Charlotte Smith съ една шесточленна комисия засѣдала за да издиратъ причинитъ на разврата. Между другитъ тѣ намѣрили че и карането на велосипеди е една отъ тѣхъ, за това тѣ рѣшили щото да помолѣтъ надлѣжнитъ власти да запрѣтѣтъ това за дѣвоички несвършпши двадесетата си година.

Г-жа Smith мисли, че карането на велосипедъ, развратява правитъ, нѣщо което неговѣдали и много момѣ.

Единъ съветъ къмъ читателкитъ ни.

Недѣйте купува никакви дрѣхы и други зимни чешити, прѣди да посетите новоотворената въ улица Прѣславска магазинъ, както и другитъ двѣ още модни магазини на г. г. Хаджи-Петръ Христовъ и С-не, бивша фирма Паруси Георгиу и С-не въ Варна.

ЕКОНОМИЧЕСКИ САПУНЪ

НА

ХР. ИВ. РИЗО, ВЪ ВАРНА

награденъ съ златенъ медалъ въ I-то Българско земеделѣческо-Промисленно Изложение въ Пловдивъ и съ бронзовъ — отъ Амверското изложение.

Прѣдпазвайте се отъ имитация. Истинскитъ сапунъ носи горната марка.

Годишенъ абонаментъ:

1 за абон. въ Т.-П. станция — на списанието . . .	л. 3.—
— на списанието съ притурката . . .	« 5.50
1 за абон. на право въ Дирек. — на списанието . . .	« 4.—
на списанието съ притурката . . .	« 7.—
за странство — на списанието . . .	« 5.—
— на списанието съ притурката . . .	« 9.—

Всичко, що се отнася до списанието или притурката испраща се съ адресъ: До Дирекцията на «Женския Свѣтъ» ул. Войшица № 122 — Варна.

Цѣма неплатени не се приематъ,
Всѣкакви обявления, относящи се до госпожи и господа не приематъ се.
Правото на записъ въ Т. П. стан. се плаща отдѣлно отъ абон.